Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001789

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасєка Андрій Олексійович

2. Andrii Pasieka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-1361-8356

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 26-06-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут урології імені академіка О. Ф. Возіанова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02011918

Місцезнаходження: вул. В. Винниченка, Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13950

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.47

Тема дисертації:

1. Дискурсивна зумовленість лексичної семантики термінів (на матеріалі сучасної урологічної термінології)
2. Discursive conditioning of the lexical semantics of the terms (on the material of modern urological terminology)

Реферат:

1. Мета дослідження – здійснити комплексний аналіз структурних, семантичних, когнітивних і функціональних особливостей урологічних термінів сучасної української мови в межах медичного дискурсу. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що українську урологічну термінологію вперше комплексно розглянуто як дискурсивно зумовлену систему мовних одиниць, що функціонують у межах медичного дискурсу. Доведено, що терміни урології є не лише засобами номінації, а й репрезентантами спеціалізованого знання, які відображають фахову картину світу та забезпечують професійну комунікацію. Установлено системні типи семантичних відношень у межах терміносистеми, зокрема гіперо-гіпонімічні, синонімічні, антонімічні та контрарні, що свідчать про її структурованість і водночас динамічність. Удосконалено класифікацію урологічної термінолексики за тематичними групами з урахуванням її семантичної структури та функціонального навантаження. Поглиблено характеристику структурно-словотвірних моделей термінів, зокрема синтетичних і аналітичних одиниць, дво- та багатокомпонентних терміносполук. У Розділі 1 обґрунтовано теоретико-методологічні засади дослідження термінів сучасної

урології в дискурсивних практиках, уточнено поняття терміна, визначено його співвідношення із загальновживаною лексикою, охарактеризовано медичний дискурс і його структурні компоненти. У Розділі 2 простежено історію становлення української урологічної термінології, окреслено основні етапи її розвитку, а також проаналізовано лексикографічні джерела медичної термінолексики. У Розділі 3 досліджено лексико-семантичну організацію урологічної термінології, зокрема здійснено тематичну класифікацію термінолексики, проаналізовано гіперо-гіпонімічні відношення, синонімію та антонімію. У Розділі 4 охарактеризовано структурно-словотвірні особливості термінів урології, зокрема синтетичні та аналітичні моделі, особливості побудови дво-, трьох- і багатокомпонентних терміноодиниць.

2. The aim of the study is to carry out a comprehensive analysis of the structural, semantic, cognitive, and functional features of urological terms in modern Ukrainian within medical discourse. The scientific novelty of the research lies in the fact that Ukrainian urological terminology is for the first time comprehensively analysed as a discursively conditioned system of linguistic units functioning within medical discourse. It is proved that urological terms serve not only as means of nomination but also as representations of specialized knowledge reflecting the professional worldview and ensuring professional communication. Systemic types of semantic relations within the terminological system are identified, including hypernym-hyponym relations, synonymy, antonymy, and contrariety, which demonstrate both the structured nature and the dynamic character of the system. The classification of urological terminology into thematic groups is refined, taking into account its semantic structure and functional load. The description of structural and word-formation models of terms, including synthetic and analytical units, as well as two- and multi-component terminological combinations, is further developed. Chapter 1 substantiates the theoretical and methodological foundations of the study of urological terms in discursive practices, clarifies the concept of a term, determines its correlation with general vocabulary, and characterizes medical discourse and its structural components. Chapter 2 traces the history of the formation of Ukrainian urological terminology and outlines the main stages of its development, as well as analyses lexicographic sources. Chapter 3 examines the lexical-semantic organization of urological terminology, including thematic classification, hypernym-hyponym relations, synonymy, and antonymy. Chapter 4 characterizes the structural and word-formation features of urological terms, including synthetic and analytical models and the structure of multi-component terms.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Статті в наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України:
- 1. Пасєка А. Кваліфікаційні та диференційні ознаки термінів урології. Лінгвістичні студії. 2023. Вип. 45. С. 127–136.
- 2. Пасєка А.О. Морфологічний спосіб творення урологічної термінолексики. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2025. №76. С. 140–144.
- 3. Пасєка А.О. Розвиток української медичної термінології та урологічної термінолексики: основні етапи становлення. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2024. Т. 35 (74), №4, Ч. 2. С. 6–13.
- Тези:
- 4. Пасєка А. Методи, методики та прийоми студіювання сучасної урологічної термінології в дискурсивних практиках і моделях. Актуальні питання вивчення германських, романських і

слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов: збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції (м. Вінниця, 19-20 червня 2025 року). С. 164–167.

- 5. Пасєка А. Структурно-словотвірні особливості урологічних термінів. Граматичні читання – XIII: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції (м. Вінниця, 15-16 травня 2025 року). С. 85–90.
- 6. Пасєка А.О. Особливості будови багатослівних урологічних термінів. Філологічні студії, освіта та медіакомунікації: тенденції, виклики, перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 27-28 листопада 2025 року). С. 139–142.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення наукових положень щодо дискурсивної обумовленості лексичної семантики сучасних урологічних термінів

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0119U102510

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загнітко Анатолій Панасович

2. Anatolii Zahnitko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, член-кор., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7398-6091

Додаткова інформація: http://www.researcherid.com/rid/L-9204-2018;
https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57222543359;
https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&authuser=1&user=hys69IgAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочан Ірина Миколаївна

2. Iryna Kochan

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5709-2933

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&authuser=1&user=SOjQSLsAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олексенко Володимир Павлович
2. Volodymyr Oleksenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1358-6325

Додаткова інформація: https://publons.com/researcher/AAJ-6763-2021/; https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&authuser=1&user=01CLEecAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарбера Ірина Володимирівна
2. Iryna Harbera

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-5365-054X

Додаткова інформація:
https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=4uelEvoAAAAJ&authuser=1&scilu=&scisig=AMD79ooAAAAAXKNGNTc6zP42eScg9RP9WpPSeo-flnQR&gmla=AJsN-F7YSo8-S54wTEZtJErtOymH8iAyn5iTMkWqSV-G3Qw6M8RSxDdpayfqGIyoAoSoBXFR3Dc7C-Jx7R3jI4L0mckP-JBBXft1tQo4JlHXHLL-8CEmsGTA0iFRGWXSpFnxnU2IHK6xEjcw5S0gvfzdkHmBd1xksA&sciund=4831750416097565801

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білецька Олена Всеволодівна
2. Olena Biletska

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5420-3477

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&authuser=1&user=pwTnyucAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кравченко Елла Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кравченко Елла Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Солобут Ольга Сергіївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна

